

Методична розробка уроку

## ДОХОДИ ТА ЇХ РОЗПОДІЛ



**Павлішина Анжела Анатоліївна,**  
викладач Державного навчального закладу  
«Подільський центр професійно-технічної освіти»

e-mail: [an.pavlyshyna@gmail.com](mailto:an.pavlyshyna@gmail.com)

## Тема уроку «ДОХОДИ ТА ЇХ РОЗПОДІЛ»

**Дисципліна: «Основи галузевої економіки» Мета уроку:**

**навчальна:** перевірити знання учнів про суть розподілу доходів, джерела і структуру сімейних доходів.

**розвивальна:** розвивати уміння аналізувати доходи сім'ї, творчі здібності та уяву учнів.

**виховна:** виховувати в учнів повагу до внеску кожного члена у сім'ю.

**Тип уроку:** урок перевірки і корекції знань, умінь і навичок.

**Вид уроку:** урок-ділова гра.

### ХІД УРОКУ.

#### **I. Повідомлення теми, мети та завдань уроку (ознайомлення з грою).**

На минулому уроці ви ознайомилися з суттю розподілу доходів, джерелами і структурою сімейних доходів. Закріплення цього матеріалу буде проходити у формі гри під назвою "Моя сім'я".

Ми створимо у групі декілька уявних сімей і розподілимо ролі між учасниками (додаток).

Є такі сім'ї:

- сім'я Відважних;
- сім'я Кмітливих
- сім'я Творчих;
- сім'я Підприємливих.

#### **II. Мотивація учіння учнів (опис завдань у грі).**

Сім'ї усі різні, але в них є одна спільна риса – усі вони мають однакову суму доходів 1760 у.о. Кожне завдання має певну кількість у.о. Вони нараховуються за кожну правильну і оригінальну відповідь.

Виграє та сім'я, яка заробить найбільше у. о.

**III. Перевірка знань учнями фактичною матеріалу і основних понять (конкурс "Представлення сусідам" і "Сімейний бюджет").**

Всі сім'ї живуть в одному будинку, але ніхто нікого не знає. Давайте познайомимося. Сім'я радиться декілька хвилин і обирає одного учасника, який розповість нам за допомогою картки про свою сім'ю, чим займається, які доходи отримує, з яких статей складається бюджет сім'ї, а також можливі шляхи його поповнення. Найкращі бюджети отримають по 200 у.о.

**IV. Перевірка глибини осмислення учнями знань і ступеня їх узагальнення ("Лотерея").**

Доходи сім'я може отримати і завдяки виграшу в лотерею. По черзі з кожної сім'ї учасники витягають лотерею з питанням. Якщо учень відповів правильно, то він заробляє для своєї сім'ї ці у.о., якщо ні – то з його сім'ї знімається ця кількість у.о. і замість нього може відповісти інший учасник з іншої сім'ї і заробити ці у.о.

### Питання.

#### **На 100 у.о.:**

1. В чому суть розподілу доходів?
2. Що таке сімейні доходи?
3. Що таке прожитковий мінімум?
4. Що таке споживчий кошик?
5. Що таке сім'я?

#### **На 300 у.о.:**

1. В чому полягає суть вертикальних і горизонтальних зв'язків у розподілі доходів?
2. Назвіть причини диференціації доходів.
3. Які функції виконують сімейні доходи?

#### **На 500 у.о.:**

1. Сім'я взяла в кредит телевізор. Вартість телевізора 1510 грн. Скільки платитимуть члени сім'ї в місяць, якщо вони взяли кредит на 1 рік під 5% річних?

*Розв'язання.*

- 1)  $1510 \cdot 0,05 = 75,5$  (грн) - переплата за рік;
- 2)  $1510 + 75,5 = 1585,5$  (грн) - вартість телевізора в кредит;
- 3)  $1585,5 : 12 = 132,13$  (грн) - плата в місяць по кредиту.

Відповідь: 132,13 грн.

2. 20% своїх доходів на початку року ваша сім'я вклала в банк під відсотки. Скільки вона отримає за рік, якщо поклала гроші під 12% річних?

*Розв'язання.*

- 1)  $1760 \cdot 0,2 = 352$  (у.о.) - вклала сім'я;
- 2)  $352 \cdot 0,12 = 42,24$  (у.о.) - відсотки за рік;
- 3)  $352 + 42,24 = 394,24$  (у.о.) - отримає сім'я через рік.

Відповідь: 394,24 у.о.

3. Сім'я здала квартиру, що залишилася від родичів, на 1,5 року за 210 грн в місяць. Скільки отримає сім'я після закінчення строку, якщо щомісяця вона платить податок 13%?

*Розв'язання.*

- 1)  $210 \cdot 0,13 = 27,3$  (грн) - сума податку щомісяця;
- 2)  $210 - 27,3 = 182,7$  (грн) - отримує сім'я від квартири чистого доходу;
- 3)  $182,7 \cdot 18 = 3288,6$  (грн) - отримає сім'я після закінчення строку здачі квартири.

Відповідь: 3288,6 грн.

4. Усі свої доходи за місяць (1760 у.о.) сім'я розподіляє таким чином:

15% - плата за квартиру;

25% - витрати на їжу;

5% - витрати на транспорт.

Інші доходи витрачають на одяг і розваги.

Скільки сім'я витрачає на одяг, якщо на розваги вона витрачає не більше 100 у.о.?

*Розв'язання.*

1)  $100 - (15 + 25 + 5) = 55\%$  - частина доходів, що витрачають на одяг та розваги;

2)  $1760 * 0,55 = 968$  (у.о.) - витрачаються на одяг та розваги;

3)  $968 - 100 = 868$  (у.о.) - витрачають на одяг.

Відповідь: 868 у.о.

#### **V. Аналіз і оцінка виконаної роботи (підсумки гри).**

Підраховуються у.о., набрані або втрачені за урок. Аналізується діяльність учасників під час гри.

#### **VI. Підсумок уроку і повідомлення домашнього завдання.**

Отже, ми сьогодні у формі гри перевірили наші знання, спробували себе у ролі різних членів сім'ї. Тепер ви з більшим розумінням зможете оцінити не тільки доходи вашої сім'ї, але й раціонально спланувати їх витрати.

## ДОДАТОК



### КАРТКИ З РОЛЯМИ

#### **Сім'я Відважних**

Дідусь 60 років – отримує пенсію.

Бабуся 58 років – отримує пенсію, продає газети і журнали на ринку.

Батько 40 років – безробітний.

Мати 35 років – працює на хлібокомбінаті.

Син 18 років – навчається в училищі, отримує стипендію.

Син 10 років – школяр.

*Сукупний дохід сім'ї складає - 1760 у.о.*

#### **Сім'я Кмітливих**

Дідусь 65 років – пенсіонер, ремонтує годинники в ремонтній майстерні.

Бабуся 55 років – пенсіонерка.

Батько 42 роки – працює слюсарем на заводі.

Мати 40 років – працює медсестрою в лікарні.

Дочка 20 років – студентка-заочниця, не працює.

Син 17 років – студент, отримує стипендію.

*Сукупний дохід сім'ї складає - 1760 у.о.*

#### **Сім'я Підприємливих**

Дідусь 62 роки – пенсіонер, вирощує саджанці дерев.

Бабуся 50 років – пенсіонерка.

Батько 47 років – працює різноробочим-будівельником в м. Київ.

Мати 40 років – безробітна, отримує допомогу по безробіттю.

Дочка 20 років – студентка.

*Сукупний дохід сім'ї складає - 1760 у.о.*

#### **Сім'я Творчих**

Дідусь 60 років – пенсіонер.

Бабуся 53 роки – безробітна.

Батько 40 роки – працює токарем на заводі.

Мати 34 роки – викладач філософії в університеті.

Син 17 років – студент, влітку на канікулах працює.

*Сукупний дохід сім'ї складає - 1760 у.о.*